

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiae, 1675

Qu. II. Quis poßit directè absolvere à casibus reservatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](#)

cilē convenientiū omnes. Nam neque Praelatus proprius, neque Praelatus loci in quo peregrinus est, dare cœlestes compunī Confessario absolvendi potestatē. Si verēdatus erat reservatus in loco unde quis decedit, non autem in loco ad quem accedit, existimat Antoninus, Palindanus, Suarez, Bonacina, Villalobos, Lugo & plerique alii posse talem in hoc loco absolvī à communī Confessario: eō quod sive jure communi, sive consuetudine & declaratione Eugenii IV. peregrini sortiantur formam sacramenti Pœnitentiae quasi sujadi proprii, hi autem possint à communi Confessario absolvī. Quod si etiam jurisdictio in tali casu penderet à concessionē tacite proprii Praelati, adhuc censetur velle, ut subditi confiteantur alibi, sicut incolæ. Estque incommodum ac insolitum, in hunc finem interrogare de patria, & investigare casus ibi reservatos. Si denique casus non erat reservatus in loco proprio, & pœnitens veniat aliō, ubi est reservatus, docet Suarez, Villalobos, Lugo, & alii plerique contra Fagundez non posse eum ibi absolvī à communi Confessario: eō quod sit in hoc foro reputandus quasi incola; ac æquum sit, cum ibi ligari reservatio ne loci, ubi eximitur à reservatione diœcesis propriæ: neque censeatur Confessario communi concedi in talem casum jurisdictio. Res tamen hec non caret difficultate, præsertim si Confessarius propriæ diœcesis aut propriis Parochus talem pœnitentem alibi audiat, ubi est reservatio: cum jurisdictio illius, quam alioquin habet in tale peccatum, possit extra territorium exerceri. Quare hujusmodi Confessarios excipit Diastollo disp. II. dub. 16.

QUÆSTIO II.

Quis possit directè absolvēre à casibus reservatis?

14.
Qui pos-
sunt à re-
servatis
absolvēre.

Dico I. A casibus reservatis potest absolvēre ipse reservans, ejusque in officio superior, & successor: quia nemo potest sibi aut successori aut etiam superiori absolvendi admire potestatē. Deinde ab iis potest absolvēre quicunque cui haec potestas legitimè delegatur, ut patet. Inter quos haec est differentia, quod Ordinarius possit tollere reservationem etiam sine sacramentali confessione; non autem delegatus: quia Ordinarius potest tollere concedendo sive permittendo aliis plenam potestatē, delegatus autem solum sacramentaliter absolvendo; nisi forte peccatum esset reservatum ratione censuræ, à qua delegatus posset absolvēre extra Sacramentum.

Nota Tridentinum sess. 24. c. 6. de Reform. concedere Episcopis facultatem absolvendi

fios subditos ab omnibus casibus occulis, etiam Sedi Apostoli, & reservatis per se vel Vicarium ad id specialiter deputandum præterquam hæreti, à qua solum per se possunt absolvēre.

Quam facultatem Plerique putant esse revocaram per Bullam Cœne quoad casibus in ea contentos: eō quod in fine ejusdem tempore Pius V. habeatur hæc clausula: quod à casibus ejusdem Bullæ nulla persona iam Episcopali dignitate praedita, absolvēre possit, prætextu cujuscumque facultatis, etiam per cuiusvis Concilii decreta in generali vel in specie concessa. Pro quo erant feruntur duo responsa Cardinalium. Ita Suarez, Toletus, Sylvius, Sanchez, Diana & alii passim.

*Nihilominus fateor Suarez, Bassus & alii oppositum non esse improbabile: quod docet Rodriguez, Bannes, Henriquez, Sa, Porta, Croulers apud Bassum V. Casus reservatus nam 32. partim quia non fit expressa mentio Tridentini, partim quia similiter non fit expressa mentio casuum occulorum: quod tamen videbatur esse necessarium, cum lexis generalis non deroget speciali, presertim noviter firmata in generali atque adeo solenni Consilio, nisi specialiter exprimatur. Verum inter articulos ab Alexandre VII. reprobatis ad minus tamquam scandalos, tertius in ordine est: Sententia afferens Bullam Cœne solum prohibere absolutionem hæresi & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo Ep. anno 1629. 18. Iulij in Consistorio Sacra Congregationis Eminenterum Cardinalium visa & tolerata est. Quod quidem facti erat, & relatum à Nonnullis, signanter Basso V. Hæresis n. 18. signum tamecum S. Sedem ipsi sententiae non adeo propitiam. Contra quam etiam facit, quod derogatur in Bulla Cœne conclusis per episcopum Concilii decreta; sitq; sermo universalis abs, insinuata vel leviter aliqua occulorum exceptione. Porro sententia hæc quantum ad Belgium (ubi Bulla Cœne non solet publicari, & hæresis simpliciter inter casus Episcopo reservatos, recensetur, ut patet ex Synodo & Pastorali Mechliniensi) à Nonnullis specialiter docetur, signanter à Mechlin To. 1. Tract. 2. Tit. 4. quest. 8. cap. 1. ob primum rigoratorum, & quia Episcopi ibidem sunt loco Inquisitorum. Qui etiam norunt specialem Sedis Apostolica facultatem sibi olim delegatam; & in quibus illa adhuc terminis maneat. Hac parro sententia (cuius judicium sit penes S. Sedem) supposita, possent Episcopi in casu speciali committere facultatem super hærem occultam; ut plures fatentur.

Dico II. Semper in Ecclesia Dei inde-
tum fuit, ut nulla esset reservatio in articulo mi-
ritis (sub quo juxta Doctores communiter) ut
intelligitur etiam probabile mortis pericu-
lum,

lum, idque conformiter ad ipsum Jus cap. *Les qui, de Sententia Communio, in 6.*) atque illo omnes sacerdotes quolibet penitentes à quibus peccatis & censuris absolvere possunt. Ita *Trid. sess. 14. can. 7.* Quod si contingat taliter absolutos convalescere, aut periculum evadere, non tenentur illa peccata denud confiteri, quia ab eis sunt legitimè & directè absoluti. Si tamen absoluti fuerint à censuris ab eo, qui alias non poterat eos absolvere, tenebuntur se postea sistere ei, qui ipsos alioquin absolvere poterat, *juxta cap. Ex qui, cit.* Quod tamen explicat *Marchant To. 1. Tract. 2. Tit. 4. quæst. 7.* de censuris deductis ad forum contentiosum, appellans oppositam sententiam, quæ est communis, improbabilem: in quo excedit.

Conclusionem limitant Doctores communis, quod tunc solum possit quilibet Sacerdos, etiam non approbatus, absolvere quemcumque in mortis articulo, quando non adest approbatus habens potestatem ordinariam vel delegatam super ipsum ipsumque casus: ed quod tunc penitentis non censeatur esse in necessitate, actione cuius jura faciunt hanc gratiam. Oppositum nihilominus non est improbabile, & docet *Navarro, Sà, Vega, Rodriguez* & plures alii, & probabile censet *Lugo, Diana & alii*: ed quod generaliter *Tridentinum* dicat, quod nulla sit reservatio in articulo mortis, ergo contradictorium (quod alii tenent) est falsum, scilicet, Aliqua est reservatio in articulo mortis. Nec ratio Tridentini est solum defectus Confessarii alias habentis jurisdictionem, sed (ut Trident. loquitur) hæc ipsa occasione reservationis, si tunc esset, aliquis pereat. Quod adhuc non raro libelle posset ob difficultatem aut speciales rationes, quæ mente & corpore infirmos posse deterrere à confessione instituenda apud Ordinarium vel habentem alias jurisdictionem. Jura etiam, quæ alii allegant, non ergent, nec loquuntur de praudenti casu. Ex quorum proinde explanatione ejusdem opinionis probabilitas magis elucesceret.

Dices I. *Tridentinum* supra non condit jus novum, sed tantum confirmat antiquam consuetudinem, & declarat: non sicut auctor semper in Ecclesia Dei usus, quem nos statuimus, sed solum quando adest proprius aut alijs potestatem habens Sacerdos. Resp. fuisse ealem usum, præsertim antiquitus, quem forte quibusdam minus pro tunc apertum Concilium apertius declarat. Nam quis dubitare queat, quin olim, dum non erant Religiosi Mendicantes delegati (qui etiam modo non sunt in pagis plenumque) sed Parochi, & qui à Parochis assuebantur ad libertum; quin, inquam, tunc licuerit infra-mo confiteri Pastori alterius Parochie,

etiam independenter à consensu proprii, immo dissentiente proprio? Porro item erat de quovis alio Sacerdote: nam quilibet etiam sine approbatione, erat capax, ut à parocho ei delegaretur jurisdictione. Quimmo etiam hodie, cur non posset confiteri quis alieno Pastori, vel aliqua monialis Sacerdoti so no Confessarii, præsertim dum præter ordinarium nullus alius delegatus adest? Neque urgeas pastorem esse approbatum: nam approbatio non requiritur in tali articulo, ut patet dum proprius Sacerdos abest. Nec de illa, sed de jurisdictione agitur, quam alias Pastor per se non habet: dicimus autem ipsum eam habere pro tunc, adeoque & ceteros, scilicet vi *Tridentini*. Ultius, quis pro tali articulo Parochus vel alius recurrit pro absolutione secreta & sacramentali ad Episcopum vel alium, et si infirmus habeat casus reservatos, & quamquam Episcopus v. g. sit in civitate? Ergo sensus communis est, quod in tali articulo etiam inferioribus detur generaliter jurisdictione in quævis, & per consequens etiam simplici Sacerdoti.

Dices II. c. *Presbyteri 26. q. 6. ex Carthaginensi III.* dicitur: *Presbyter inconsulto Episcopo non reconciliat penitentem, nisi absente Episcopo ultima necessitas cogat.* Resp. esse sermonem de solemini reconciliatione publicè pœnitentium, ut clarè patet ex contextu Concilii:

Instabis c. *Presbyteri 26. quæst. 6.* dicitur: *Presbyter de occultis peccatis iustitione Episcopi pœnitentes reconciliat; utique sacramentaliter, ut patet ex seqq. Et (sicut supra præmisimus) affirmantes absolvant & communicant.* Resp. cum *Glossa ibidem* id intelligi de licentia generaliter loquendo, eā scilicet ratione, quā cap. *Canticis 16. quæst. 1.* Presbyteris alisque Clericis præcipitur, ut nihil agant sine fine sui Episcopi licentia; quæ, immo jussio, præsumitur in tali casu.

Dices III. *Extrav. Inter canticas 8. Incendiarios* dicitur: *Quod si forsan antequam ab eo qui cœlestatem habet absolviri possint, mors talium confiteri voluntum verosimiliter timeatur &c. beneficium absolutionis impendant, puta fratres; sed subeant, infirmi scilicet, juramentum, quod liberati se suis Episcopis excommunicatoribus præsentabunt.* Resp. statui, *Explicitus* ut propter absentiam Episcopi non denegetur absolutione à censura, supponens *gans* *Inter canticas*, congruè petendam à præsente Episcopo, utpote quam ceteri non nisi cum reincidentia, si convaluerit æger, dare possent. Deinde ibi agitur in ordine ad forum externum, quando est necessarium parere mandatis excommunicantibus. In hoc enim foro non potest liberari à censura, ejusque effectu æger, nisi in absentia excommunicantis; & tunc quidem cum reincidentia. Similiter respondetur ad cap. *Eos qui, de sent. Excommunic. in 6.* ubi

ubi putat *Lugo* oppositum apertissimè conclusi. Confirmatur: quia agitur ibi de casibus, quibus necesse est accedere Episcopum v.g. si sit in civitate, & petere licentiam ab Ordinario, si commode fieri possit; ut id necesse est in aliis impedimentis occurrentibus (de quibus & de articulo mortis loquitur *c. cit. et equaliter & sub disputatione*) & tamen pro mera absolutione sacramentali in articulo mortis id nec alii fatentur necessarium.

QUESTIO III.

An ob Reservationem liceat Superiori absolutionem, vel paenitenti confessionem dimidiare.

22.
Non licet
Superiori
dimidiare
absolutionem
audientio
do sola re
servata,

Dico I. Non licet Superiori auditis solùm reservatis absolvere sacramentaliter paenitentem, remittendo eum ad alios pro absolutione à reliquis peccatis. Ita communiter Doctores, præfertim hoc tempore, contra Varios, qui in oppositum citantur. Inter quos aliqui non faciunt mentionem causæ legitimæ, quasi supponerent eam semper ex parte Superioris adesse. *Cajetanus* autem requirit causam rationabilem, addens, illam esse continuam Superiorum occupationem. Sed probatur Conclusio: quia integritas confessionis præcipitur jure divino, ubi non occurrit notabilis necessitas confessioni extrinseca; quæ regulariter hic non occurrit. Nam si non vacet superiori omnia peccata audire, potest suam potestatem alteri prudenti delegari. Si id non expedit (quod rarum est) sed potius, ut ipsem casus reservatos audiat, potest illis auditis reservationem tollere sine absolutione sacramentali, & paenitentem remittere ad alios, qui integrum confessionem audiant, & penam à Superiore impositam in Sacramento confirmetur. Quòd si tamen paenitens id ægrè ficeret, nec posset confessionem congruè differre, donec Superiori vacet integrum audire, & omnino expedire ipsummet habere notitiam reservatorum, admitti posset dimidiatio confessionis & absolutionis. Sed hoc valde raro est. Tunc autem non teneretur paenitens peccata sic confessa & absoluta iterum confiteri; ut non tenetur, si aliquorum fuisset oblitus. Similiter si absque justa causa, tamen bonâ fide paenitens sic fuisset dimidiatus confessus, & absolutus, tenebatur postea sola non reservata confiteri: quia à reservatis fuisset directe absolutus & validè ob bonam suam fidem; quæ alioquin deficiente, non valueret absolutionem indispositionem paenitentis.

Quòd autem *Cajetanus* pro se alleget con-

suetudinem Romanæ Ecclesie, de eanò apparet memoria, nœquidem in scriptis aliorum. Immo *Sylvester coœvus Cajetani*, ac Pœnitentiarius in sancto Petro, nec non Magister sacri Palatii, testatur de opposita consuetudine. Si qui verò Pœnitentiarium extra casum justæ necessitatis plus fecerint, quā quod absolverint à censuris, intellecto peccato dederint licentiam confundi aliis, non forent probandum.

Dico II. Seclusa necessitate non potest paenitens, qui habet reservata, confititionem habenti potestatem in illa, nec potest talis Confessarius absolvere à solis non reservatis remittendo paenitentem ad alium pro absolutione à reservatis. Est communis contra Nonnullos. Ratio est: quia dimidiatio confessionis & absolutionis non licet extra necessitatem.

Nihilominus urgente necessitate, si fuerit tam notabilis, ut sufficiat ad non integrè confitendum, vel ad communicandum fine confititione, habens reservata licet confitetur communi Confessarii, si non possit adire alium, & licet absolvitur, directè quidem à non reservatis, indirectè autem à reservatis, adeoque cum onere confitendi reservata habent directam potestatem. Ita *Suarez*, *Coninke* & plurimi alii. Ratio est, quod talis Confessarius, eti non habeat potestatem in reservata, tamen habeat in alia, & hæc sine illis validè, ac in casu tali licet possint absolviri. Sicut dum in necessitate dimidiatur confessio, absolvitur licet & directè quod confessum est, indirectè quod erat suppressum.

Nec refert, quod *Trid. sess. 14. cap. 7. postquam docuisset nullam esse reservationem in articulo mortis, subjungat: Extra quem articulum Sacerdotes cum nihil possum in casu reservatis, id unum paenitentibus judicare necesse est, ut ad superiores & legitimos judices pro beneficiio absolutionis accendant. Unde sequi videtur, quod inferiores non possint absolvere tales personas extra periculum mortis. Ita *Petrus q. 9. dub. 7. &c. alii.* In hac sententia, si habens casum reservatum nequeat adire superiore vel habentem facultatem & adiutum sufficiens necessitas communicandi vel celebrandi, posset id facere absque previous confessione & eo quod censeatur esse copia Confessarii.*

Sed repondeo, *Tridentinus* solùm velle Confessarios inferiores non esse legitimos judices peccatorum reservatorum, adeoque illos nihil posse quod directè à reservatis absolutionem. Cum quo bene consistit, quod sint legitimi judices quod certa peccata, posintque paenitentem ab his directè, à reservatis autem indirectè absolvere, posita sufficiens necessitate dimidiandi confessionem. An vero tunc sint de necessitate exprimenda etiam reservata, disputatur. Nos partem affirmativa